

ROVANIEMI

Whistleblow -ilmoituskanava

Sisäinen valvonta

Whistleblow -ilmoituskanava

- Kyse on EU:n ilmoittajien suojeludirektiivin (2019/1937, ns. whistleblower-direktiivi) täytäntöönpanosta.
- Laki Euroopan unionin ja kansallisen oikeuden rikkomisesta ilmoittavien henkilöiden suojelusta (1171/2022) tuli voimaan 1.1.2023.
- Ilmoituskanava tulee ottaa käyttöön 1.4.2023.
- Velvollisuus perustaa organisaation sisäinen ilmoituskanava koskee myös Rovaniemen kaupunkia. Sisäisen ilmoituskanavan perustamisvelvollisuus koskee kuntia ja kuntayhtymiä, joiden työtai virkasuhteessa olevien henkilöiden määrä on säännöllisesti vähintään 50.

Kyse ei ole palautekanavasta ja laissa on tarkka määrittely minkälaisia ilmoituksia ilmoittajan suoja koskee.

Ilmoittajan suojelun edellytykset:

- Ilmoittajan suojelun edellytyksenä on, että ilmoittamisessa on käytetty lain mukaista ilmoitusmenettelyä. Ensisijaisesti organisaation sisäiseen ilmoituskanavaan.
- Ilmoittajalla on myös pitänyt olla perusteltu syy uskoa ilmoitetun tiedon paikkansapitävyyteen ilmoitushetkellä.
- Ilmoitettavien tietojen tulee myös kuulua lain soveltamisalaan (11 eri alaa, mm. julkiset hankinnat, finanssipalvelut, ympäristönsuojelu)

Ilmoittajan suoja koskee:

- 1) julkiset hankinnat lukuun ottamatta puolustus- ja turvallisuushankintoja;
- 2) finanssipalvelut, -tuotteet ja -markkinat;
- 3) rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estäminen;
- 4) tuoteturvallisuus ja vaatimustenmukaisuus;
- 5) liikenneturvallisuus;
- 6) ympäristönsuojelu;
- 7) säteily- ja ydinturvallisuus;
- 8) elintarvikkeiden ja rehujen turvallisuus sekä eläinten terveys ja hyvinvointi;
- 9) Euroopan unionin toiminnasta annetun sopimuksen 168 artiklan tarkoittama kansanterveys;
- 10) kuluttajansuoja;
- 11) yksityisyyden ja henkilötietojen suoja sekä verkko- ja tietojärjestelmien turvallisuus.

HUOM! Jos ilmoitus koskee selvästi lain piiriin kuulumattomia asioita, oikeutta suojeluun ei ole.

Lakia sovelletaan tekoihin tai laiminlyönteihin:

- 1) jotka on säädetty rangaistavaksi;
- 2) joista voi seurata rangaistusluonteinen hallinnollinen seuraamus; taikka
- 3) jotka voivat vakavasti vaarantaa lainsäädännön yleisen edun mukaisten tavoitteiden toteutumista.

Whistleblowing eli pilliinpuhaltaminen tarkoittaa rikkeistä raportointia ja väärinkäytösten paljastamista

Ilmoittajan suojele ja vastatoimet

Ilmoittajaa suojellaan työnantajan vastatoimilta

- Ilmoittajan työnantaja tai muu organisaatio ei saa kohdistaa ilmoittajaan tai muuhun 5 §:ssä (henkilöllinen soveltamisala) tarkoitettuun henkilöön vastatoimia rikkomista koskevan tiedon ilmoittamisen tai julkistamisen vuoksi.
- Kiellettyä on myös menettely, jonka tarkoituksena on rikkomista koskevan tiedon ilmoittamisen tai julkistamisen estäminen.
- Vastatoimia esim. palvelussuhteen ehtojen heikentäminen, palvelussuhteen päättäminen, lomauttaminen tai epäedullinen kohtelu tai muut kielteiset seuraukset.
- Vastatoimien ja estämisen kiellon rikkomisesta vahingonkorvausvelvollisuus (ellei teko ole vähäinen tai teosta ei muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta).

Ilmoittajan suojele ja vastatoimet

Ilmoittajan henkilöllisyyttä suojataan ulkopuolisilta

- Ilmoittamisen sisäisen ilmoituskanavan kautta on oltava luottamuksellista.
- Tieto ilmoittajan, ilmoituksen kohteen ja muiden ilmoituksessa mainittujen henkilöiden henkilöllisyydestä ja muut henkilötiedot on salattava.
- Muiden kuin valtuutettujen henkilöiden pääsy ilmoituskanavaan on estettävä.
- Sisäisen ilmoituskanavan perustaneen organisaation on nimettävä ilmoituksen käsittelystä vastaava henkilö tai henkilöt, joiden on voitava hoitaa tehtävänsä puolueettomasti ja riippumattomasti.

Seuraamukset

- Vastatoimien kohteeksi joutuneella ilmoittajalla tai muulla 5 §:ssä tarkoitetulla luonnollisella henkilöllä oikeus saada hyvitystä vastatoimen aiheuttamasta loukkauksesta. Hyvitys olisi vastaava kuin esim. tasa-arvo- ja yhdenvertaisuus laissa.
- Vaadittava kolmen vuoden kuluessa ilmoituksen estämisestä tai vastatoimien kiellon vastaisesta menettelystä.
- Ilmoittaja, joka ilmoituksessa tahallaan ilmoittaa tai julkistaa väärää tietoa, voidaan tuomita Ilmoittajan suojelusta annetun lain rikkomisesta sakkoon.
- Joka rikkoo tahallisesti vastatoimien ja ilmoittamisen estämisen kieltoa, on korvattava ilmoittajalle tai muulle 5 §:ssä tarkoitetulle henkilölle aiheuttamansa taloudellinen vahinko.
- Tahallisesti väärää tietoa ilmoittaneen tai julkistaneen ilmoittajan on korvattava ilmoituksen kohteelle aiheuttamansa taloudellinen vahinko

Henkilötietojen käsittely

Ilmoitukseen sisältyvien henkilötietojen käsittelyssä tulee noudattaa yleisen tietosuoja-asetuksen säännöksiä.

- Ilmoituskanavan rekisterinpitäjänä toimii Rovaniemen kaupunki (KH), joka on velvollinen direktiivin mukaisesti perustamaan sisäisen ilmoituskanavan.
- Rekisterinpitäjä vastaa siitä, että henkilötietojen käsittelyssä noudatetaan Tietosuojasäätelyä (tietosuojaseloste).
- Rekisterinpitäjä on tietosuoja-asetuksen mukaan vastuussa siitä, että se toteuttaa tarvittavat tekniset ja organisatoriset toimenpiteet, joilla varmistetaan ja käytännössä myös osoitetaan, että henkilötietojen käsittelyssä noudatetaan tietosuoja-asetuksen vaatimuksia.

Tietojen kirjaaminen ja säilyttäminen

- Yksityisen ja julkisen sektorin oikeushenkilöiden ja toimivaltaisten viranomaisten tulee kirjata kaikki vastaanottamansa ilmoitukset.
- Ilmoituskanavan kautta tulevat tiedot poistettava viiden vuoden kuluttua saapumisesta, jollei säilyttäminen ole välttämätöntä ilmoittajansuojelu- tai muussa laissa säädettyjen oikeuksien tai velvoitteiden toteuttamista varten taikka oikeudellisen vaateen laatimiseksi, esittämiseksi tai puolustamiseksi.
- Henkilötiedot, joilla ei selvästi ole merkitystä ilmoituksen käsittelyn kannalta, on poistettava ilman aiheetonta viivytystä.
- Tieto ilmoittajasta ja ilmoituksen kohteesta salassa pidettävä

Sisäinen ilmoituskanava ja kaupunki

Sisäinen ilmoituskanava

- Granite Partners Oy:n sähköinen ilmoituskanava
- Vaikutustenarviointi tehty
- Tietosuojaseloste valmis
- Ilmoitusten käsittelyn vastuuhenkilöt päätösehdotus menossa käsittelyyn
- Tiedotus yhdessä viestinnän kanssa, esihenkilöinfossa esittely, yhteistyötoimikunta on käsitellyt asian.
- Ilmoituskanava voidaan ottaa käyttöön 1.4.2023.

Keskitettynä ulkoisena ilmoituskanavana toimii valtioneuvoston oikeuskansleri.

Sisäinen ilmoituskanava

Ilmoituksen tekeminen

Viestintäratkaisu:

- Puhelin
- Sähköposti
- verkkosivu ; järjestelmä
- Posti
- Henkilökohtainen tapaaminen.

Vastaanottokuittaus 7 päivän kuluessa.

Ilmoituksen käsittely

Nimetyt käsittelijät

vastaanottavat ilmoituksen

-lajittelu

-tulkinta

-toimenpiteet.

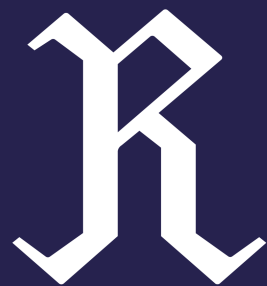
Ilmoitus käsitellään työryhmässä.

Palaute 3 kuukauden kuluessa ilmoituksen jättämisestä.

Seuranta

Tiedot säilytetään enintään 5 vuotta ilmoituksen jättämisestä.

Käsittelyn kannalta merkityksettömät tiedot poistetaan välittömästi.

ROVANIEMI

KIITOS!